

NOVADNIEKS

CETURDĪEN,
1990. gada 18. oktobrī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 122 (6128)
Maksā 3 kop.

Mēslojums no ezera

- Sapropeļis — tā sauc mēslojumu, ko ražošanas apvienības
- «Ražība» speciāla mehānizētā
- brigāde trešo gadu iegūst Susta ezerā. Šogad tā sagatavots
- jau 47 000 tonnu.

Susta ezera nosēdas — dūņas ir vērtīgs mēslojums kartupeļiem, sakņaugiem un citām kultūrām. Ezerā uz pontona uzstādītais traktors MTZ-52 pa caurulēm tās sūknē uz dīķiem. To pavisam ir deviņi, katrs 100 metrus garš un 40 metrus plats. Piepildīti seši dīķi. Tie pa ziemu izsals, pavasarī izžūs un pāri paliks pulverveidīgs mēslojums — sapropelis. To iegādājas kolhozi, zemnieku saimniecības, pilsētnieki saviem dārziņiem.

J. AIZKALNS

Kā veicas ar izpildkomitejas rīkojuma izpildi?

Nu visiem dota patstāvība un rīcības brīvība — labi. Bet šīs vasaras un rudens klimatiskie apstākļi pierādīja, ka ar darbiem netiekam galā — slikti. Lai situāciju kaut kādā veidā labotu, rajona izpildkomitejai nācās atgriezties senāk tik ierastajās sliedēs — tika izdots rīkojums par šefības palīdzības sniegšanu lopbarības biešu vākšanā.

Lūk, kādi bija rezultāti 15. oktobra rītā, kad saimniecības iesniedza ziņas agrorūpnieciskās apvienības dispečerdienestā.

Kolhozā «Sarkanā ausmā» Preiļu patērētāju biedrības talcinieku spēkiem cerēja novākt 16 hektārus biešu, taču faktiskais rezultāts — divi hektāri. Tiesa, saimniecībā netur jaunu prātu uz palīgiem, jo — kamēr pilsētnieki iešūpojas, laucinieki vis nesēdēja un paši rīkoja savas talkas. Nu jau novāktas visas platības, pāri pussimtam hektāru.

«Smelteriem par palīgiem norīko-

tas bija divas organizācijas — SCO un apvienība «Ražība». Celnieki tikusi galā ar pusi no iepļānotajām platībām.

8. autokombināta palīgi kolhozā «Vārkava» novāca visu iepļānoto. Bet rajona izpildkomiteja ar savām nodalām K. Marksa kolhozā tika galā pagaidām tikai ar 3,5 hektāriem paredzēto piecu vietā. Kolhozā «Sarkanais Oktobris» strādāja agrofīrmas rūpniecības uzņēmumu strādnieki.

Rajna kolhozā palīgus pagājušajā nedēļā gaidīja no «Lauktechnikas» rajona apvienības. Ik dienas saimniecībā strādāja no 16 līdz 26 cilvēku lielas grupas. Novāktas biešu sešu hektāru platība, tonnu izteiksmē tas ir 108,5. Pret palīgiem kolhozā pretenziju nav.

Uz «Jersiku» strādāt brauca Līvānu pilsētas uzņēmumi. Rāva ne tikai biešes, bet arī novāca rudens kāpostu ražu. Ķieģeļu fabrika, jau kur

tie gadi, tikusi uzskatīta par galveno palīgu kolhozam «Rožupe». Saimniecībā atzīst, ka šoruden arī strādājot labi un centīgi vācot biešes. Bet to pašu uzņēmumu vēlīgi gaida talkā kolhozā «Līvāni», kas pavisam nesen atdalījās no «Rožupes». Actmredzot, uzņēmumā uzskata, ka ar šo saimniecību vairs nevar būt nekādu sakaru... Bet «Līvānos» biešes vāc individuālie palīgi no pilsētas. Kolhozs par lopbarības biešu tonnu viņiem maksā divdesmit, bet par cukurbiešu tonnu pat divdesmit piecus rubļus.

«Ezerciēmā» visu paredzēto jau izdarījuši 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas ļaudis. Daudz izdarījuši arī Preiļu sakaru mežgla talcinieki Kirova kolhozā. Viņu kontā jau 9,5 hektāri novāktu biešu no plānotajiem 18. Bez tam sakarnieki krietni strādājuši arī kolhoza līnā tīrumos, izaudzētais novāktis 12 hektāru platībā. Tik raiti līdz šim Kirova kolhozā nav gājis gāzes saimniec-

bas ļaudīm. No paredzētajiem septiņiem hektāriem biešes norautas tikai pus hektārs, piedevām vēl novāktis viens hektārs līnā.

Savu «aktīvāti» izrādījuši rajona sadzīves pakalpojumu kombināta talcinieki. Viņus ilgu laiku vēlī gaidīja šefības saimniecības «Sīlūkals» biešu lauki. Rajona dispečerdienests ziņoja, ka 15. oktobra rītā pirmo reizi radušās cerības, ka kolhoznieki savus palīgus arī sagaidīs. Jācer, ka nu viņi saraus.

Vēlī palīgus no Līvānu uzņēmuma «Asote» gaidīja Rudzātu padomju saimniecībā. Pilsētnieki ziņoja, ka viņiem neesot lieku darba roku, kaut gan novākt vajadzēja tikai divus hektārus. Pusotru no plānotajiem desmit hektāriem šajā saimniecībā novākuši arī Līvānu stikla fabrikas talcinieki.

Tādi bija rezultāti 15. oktobra rītā.

L. BIRZNIECE

RAJONA PANORĀMA

12. oktobrī «ūdenskrīstības» notika 36 Preiļu 1. vidusskolas 10. klases skolēniem. «Iesvērtīti» godpilnajā vidusskolēna statusā tika ne vien jaunpieņācēji no rajona deģungācijām skolām, bet arī bijušie pašu skolas audzēkņi.

No ūdenskrīstībām un visiem citiem pārbaudījumiem netika atbrīvoti arī klašu audzinātāji F. Livmanis un A. Andžāns.

Pasākums bija sankcionēts. Par to liecina skolas direktora uzruna sākumā un vispārēja diskotēka noslēgumā.

Par vairāk nekā miljonu rubļu krājbanka rajonā pārdevusi Vissavienības valsts bezprocentu mērķa aizņēmuma obligācijas, kas paredzētas vērtīgu mantu — vieglo automašīnu, televizoru, ledusskapju u. c. iegādei. Realizētas 70 obligācijas, par kurām to īpašnieki 1993. gadā saņems «Volgas», «Žigulus» un «Moskvīzus». Gribētāju par obligācijām iegādāties vieglās automašīnas bija daudz vairāk, tāpēc darba kolektīvos vajadzēja organizēt izlozi.

Arvien vairāk Preiļu iedzīvotāju vēlas iegūt savā īpašumā dzīvokli vai māju, kur dzīvoklis iedalīts. Pirmos iesniegumus nesen izskatīja pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja. Nolemī, ka dzīvokļu un dzīvojamu māju pirkšana un pārdošana Preiļos kļūs reāla tikai pēc tam, kad republikā būs pieņemti likumi par pilsonību un īpašumu.

Nodots ekspluatācijā daudzdzīvokļu nams Preiļos, Celnieku ielā. Četrus, trijus, divus un vienas istabas dzīvokļus (ar samērā labu plānojumu) saņems celt-

nieku, lauksaimniecības speciālistu, skolotāju ģimenes. Labiekārtots dzīvoklis šajā namā piešķirts arī Afganistānas kara invalīdam Gunāram Svilānam.

Latvijas Republikas Ministru Padomes 77. lēmums paredzēja no šī gada 1. jūlija paaugstināt darba algas pirmsskolas vecuma bērnu iestāžu darbiniekiem (no ārpusbudžeta fonda līdzekļiem). Taču lēmums netiek pildīts. Tāpēc Līvānu pilsētas bērnu darbinieki izteikuši brīdinājumu: ja arī novembra sākumā nesāņams kompensāciju (algu starpību par četriem mēnešiem), viņi pieteiks streiku.

28. oktobrī apriņ dzejnieces un pedagoges Rozālijas Tabīnes — Naazimērstules — simtgade. Jau pirmdien Aglonas kultūras namā būs skatāma viņas dzīve un darbībai veltīta izstāde. Un vēl — šeit redzami Aglonas pašdarbības mākslinieku darbi. Jubilejas dienā svinības sāksies ar aizlūgumu pulksten 12.00 Aglonas bazīlikā, tad piemiņas brīdis kapos un noslēgums kultūras namā. Svētku orgkomiteja aicina atsaukties viņas bijušos audzēkņus un dalīties savās atmiņās.

Notika rajona kultūras nama padomes sēde. Galvenais jautājums — jaunās darba algas. Lai apstiprinātu jaunās darba likmes, ir nepieciešams izstrādāt nolikumu par bibliotēku un klubu darbu, jo rajonā nav un nevar būt divu pilnīgi vienādu kultūras iestāžu.

Bez tam pārsprīdta citas aktualitātes. Tostarp gan iespējamo (!) muzeja paplašināšanu, gan rajona dziesmu svētku rīkošanu Līvānos, gan sava novada kultūrvēstures apzināšanu.

54 no tiem pievarēti kolhozā «Silajāni». Palīdzēti kolhozam «Smelteri» un tagad — «Sīlūkals». Kamēr nebūs visi līni novākti, Georgs Spūlis šo saimniecību neatstās.

Līnu plūksnā rajona saimniecībās Georgs Spūlis piedalās jau vairākas sezonas. Pērn viņš nokopa 83 hektārus.

J. AIZKALNS

Ledusskapji un japāņu putekļu sūcēji

Parasti saka: solīts makā nekrišot... Bet šoreiz kritīs, pareizāk sakot — vienam otram lauciniekam no maka arī izvilks pāris simtus rubļu.

Nu ir saņemta ziņa, ka par pagājušajā gadā valstij virsplānā nodotajiem graudiem un līnēm varēs saņemt deficītas mantas. Tas ir, par virsplāna graudiem kolhoziem atvēlēti 26 ledusskapji «Snaige». Atkarībā no nodoto graudu daudzuma šī sadzīves tehnika sadalīta šādi — kolhoziem «Vārkava», «Nākotne» un «Jersika» pa četriem, kolhozam «Galēni» un Aglonas padomju saimniecībai pa diviem ledusskapjiem, bet Rudzātu padomju saimniecībai — seši, kolhozam «Sīlūkals» — trīs, kolhozam «Rožupe» — viens ledusskapis.

Saskaņā ar rajona izpildkomitejas lēmumu preces, ko par eksportēto produkciju saņēma Preiļu līnu fabrika, tiks novirzī-

tas linaudzētājiem saimniecībām. Līdz gada beigām tas būs apmēram trīsdesmit tūkstošu rubļu vērtība.

Patlaban līnu audzētājiem iedalīti trīsdesmit japāņu putekļu sūcēji pa trīs simtiem rubļu gabalā. Kirova saimniecības un kolhoza «Sarkanais Oktobris» līnkopji varēs tikt pie četriem šādiem aparātiem, «Rožupei» kopā ar kolhozu «Līvāni» iedalīti trīs, «Smelteriem», «Vārkavai», K. Marksa kolhozam, «Galēniem», Raina kolhozam, «Silajāniem», «Nākotnei», «Sīlūkals» — pa diviem putekļu sūcējiem. Bet «Dzintarā», «Dubnā» un «Ezerciēmā» mantu sadalīt būs grūtāk, jo tur saņems tikai pa vienam japāņu «brīnumam».

Lasītāju zināšanai informāciju ARA valdes sēdē pierakstīja L. BIRZNIECE

Latvijas Republikas Augstākajā Padomē

LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀ PADOME IR NOTEIKUSI PAR SVĒTKU DIENĀM (TĀTAD — ARI PAR BRIVDIENĀM): 1. janvāri — Jaungada dienu; Lielo piektdienu un pirmās Lieldienas; 1. maiju — Darba svētkus, Latvijas Republikas Satversmes sapulces sasaukšanas dienu; maija otro svētdienu — Mātes dienu; 23. jūniju — Līgo dienu; 24. jūniju — Jāņu dienu (vasaras saulgriežus); 18. novembrī — Latvijas Republikas proklamēšanas dienu; 25. un 26. decembrī — Ziemassvētkus (ziemas saulgriežus); 31. decembrī — Vecgada dienu.

BET PAR ATCERES DIENĀM PASLUDINĀJA: 25. martu — komunistiskā terora upuru piemiņas dienu; 4. maiju — Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu; 9. maiju — otrā pasaules kara upuru piemiņas dienu; 14. jūniju — komunistiskā terora upuru piemiņas dienu; 3. jūliju — ebreju tautas genocīda atceres dienu; 11. novembrī — Lāčplēša dienu.

Ko spēj kārtīgs mehānizators

Ir jau vēls rudens, bet ražošanas apvienības «Ražība» mehānizators Georgs Spūlis kolhozā «Sīlūkals» vēl plūc līnus. Tirumi lietavās izmirkuši, vietējie mehānizatori grūtību priekšā piekāpušies, bet tikai ne Georgs Spūlis: pa ūdens lāmām tehniku velk spēcīgs traktors, un viņš strādā.

Soruden apstākļi līnu novākšanai ir ļoti grūti, bet Georga Spūļa kontā jau 75 hektāri,

Vissavienības Zinību biedrībai. Esam kļuvuši patstāvīgi, mums ir savi statūti. Ar Vissavienības Zinību biedrību uzturēsīm sakarus un veidosim attiecības uz savstarpējās ieinteresētības un partnerības pamatiem.

Agrāk Zinību biedrība, tās organizācijas darbojās Komunistiskās partijas vadībā,

tagad, daudzpartiju sistēmas apstākļos, sadarbosimies ar visām partijām, sabiedriski politiskajām un sabiedriskajām organizācijām.

Esam patstāvīga sabiedriskā, saimnieciskā aprēķina organizācija, kas izplata zināšanas, izglīto iedzīvotājus, popularizē zinātniskās atziņas. Esam vidutāja starp

lektoriem un darba kolektīviem. Mūsu uzdevums — uzziņāt kolektīvu intereses un vēlmes pēc priekšlasījumiem un izaicināt republikas lektoros. Jā, ziņošu, augsti kvalificētus lektoros, jo galvenais nav vis lekciju kvantitāte, kā bija līdz šim, bet gan kvalitāte.

Latvijas Zinību biedrības

sekcijas izstrādājušas lekciju ciklus, kurus rajonos apņēmušies lasīt dažādu tautsaimniecības nozāru vadošie speciālisti. Pie lauku ļaudīm dosies populāri kultūras, literatūras un medicīnas darbinieki. Vajadzīgi tikai piešķirtu, iespējams organizēt valūdu apgūšanas kursus.

Samaksa par lekcijām ar pārskaitījumu un ar ieejas biļetēm.

Jānis GURGONS

Zinību biedrības reorganizācija

Latvijas PSR Zinību biedrība reorganizēta par Latvijas Zinību biedrību. Tā izlemts nesen notikušajā tās XII ārkārtas kongresā.

Kā Zinību biedrība strādās turpmāk, kādas funkcijas veiks, par to stāsta rajona organizācijas atbildīgā sekretāre VANDA NAGLINSKA: — Vairs nebūsīm pakļauti

Atklāta atbilde uz atklāto vēstuli

Atklātā vēstule, kas pieņemta 1990. gada 27. septembrī Latvijas Demokrātiskās darbības partijas pirmorganizācijas sekretāru sanāksmē, radīja izbrīnu. Vai tiešām LDDP rajona organizācijā atalgotajos un sabiedriskajos amatos strādā politiskos, juridiskos un ekonomiskos jautājumos nekompetenti cilvēki, kuru neparedzamo darbību vada nevis saprāts, bet gan emocijas? Jeb tas ir pārdomāts un cinisks komunistiskās partijas apmelošanas kampaņas turpinājums? Lai kā arī tas nebūtu, gan viena, gan otra versija LDDP autoritāti nepalaidina.

Tiesa, uzreiz pateikšu — atbildību par šo sekretāru vēstuli es neattiecinu uz visiem LDDP biedriem, jo sanāksmē, kas notika Latvijas KP rajona komitejas lielajā sēžā, piedalījās ne vairāk kā desmit cilvēki.

Bet tagad, ja jau viņi lūdz, pacenšos atbildēt bijušajiem «komunistiem» uz viņu jautājumiem, kā arī apgāzti viņu nepamatotos izdomājumus, ka Latvijas Kompartijai ir kā «nelikumīgi» pieder «nelikumīgi» iegūta manta.

Jebkuras partijas, pat ja tā ir vadošā, īpašums un līdzekļi aparāta uzturēšanai galvenokārt veidojas no biedru naudām. Šis biedru naudas un īpašums partijai dod iespēju izvērst komerciālu darbību savas materiālās bāzes nostiprināšanai. Arī kompartijas īpašumu un līdzekļu radīja tās biedri, maksājot biedru naudu. Domāju, ka bijušie «komunisti» droši vien atceras, kā, stājoties partijā, katrs savā iesniegumā raksturoja: «PSKP Programmu un Statūtus iemācījos, atzistu un apņemos izpildīt». Bet Statūtos cita starpā norādīts, ka biedra nauda jāmaksā obligāti, taču nekur nav minēts par kaut kādu kompensāciju, ja kaut kādu iemeslu dēļ partijas biedrs kļūst par «bijušo». Tāpēc tiem, kas izdarīja savu izvēli, atstāja PSKP rindas vai lika no tām izslēgti, pretendēt uz partijas īpašumu ir vismaz nekorekti.

Zinādami, ka viņu prasības nav pamatotas, LDDP aktīvistiem apelēja pie Tautas deputātu padomēm ar lūgumiem un prasībām noskaidrot, kā izveidojies Latvijas Komunistiskās partijas Preiļu rajona komitejas īpašums, un pieprasīja nodot tautai. Cienotīstības un īpašumu, iesaku jebkurai organizācijai, kas pretendē uz partijas īpašumu vai kādu tā daļu, atjaunot savas tiesības uz īpašumu likumā noteiktajā kārtībā un tikai pēc tam rīkoties ar to pēc saviem iesakiem. Latvijas KP Preiļu rajona komitejas īpašums atrodas Latvijas Kompartijas Centrālās Komitejas Lietu pārvaldes bilancē, un tiesības rīkoties ar šo īpašumu nav apstiprinātas, jo tās pierādītas dokumentāri.

Kopā LNKP (tagad — LDDP) izveidošanās pirmajam dienam šī partija izvirza pretenzijas uz mūsu īpašumu (uz šo «nelikumīgi» sakrāto mantu), un atklātajā vēstulē teikts: «(...) produktīvu rezultātu nav, jo LKP uzskata, ka tā ir partijas īpašuma vienīgā likumīgā mantiniece, un citādi nevar būt». Taču es jau augstā rakstūrā, ka Latvijas Kompartijas tiesības uz īpašumu nav apstiprinātas, un to apstiprinās arī jebkurš starptautiskais tiesību orgāns.

Kas attiecas uz LNKP, tad 1990. gada 23. maijā bija noslēgts «pagaidu nolīgums» starp LKP CK un LNKP CK «Par Latvijas KP CK Lietu pārvaldes bilancē esošo celtni, būvju, inventāra, mēbeļu un autotransporta izmantošanu un ekspluatāciju». Saskaņā ar šo līgumu uz laiku, ņemot vērā reālo nepieciešamību, tajā laikā vienīgajam LNKP rajona komitejas štata darbiniekam tika iedalīts kabinets 17,5 kvadrātmetru platībā, dienesta automašīna «Volga» un vieta tai garāžā, kā arī sēžu zāles pasākumu norisei — bez maksas. Bez tam LNKP bilancē nodotas mēbeles un inventārs. Par elektroenerģiju, siltumapgādi, ūdensvadu un telefonu (proporcionāli to izmantošanai) maksā LNKP.

Tādējādi savstarpējās īpašuma attiecības (kaut uz laiku) bija nokār-

totas. Minēto «pagaidu nolīgumu» starp abām komunistiskajām partijām parakstīja abu partiju CK sekretāri. Taču šis līgums, kas bija noslēgts starp divām kompartijām, sakarā ar LNKP pārdēvēšanu par LDDP, acīmredzot, zaudē likumīgo spēku un ir jāpārskata. Līdz gada beigām, droši vien, tas tiks izdarīts.

Kas attiecas uz telpu iznomāšanu, tad mums ir visas tiesības to darīt. Būtu dīvaini, ja šīs telpas stāvētu tukšas vai arī par saviem partijas līdzekļiem mēs tajās uzturētu kaut kādas organizācijas. Visi līgumi ar tiem, kas pieņem mūsu noteikumus, tiek parakstīti brīvprātīgi. Nomas maksā, tāpat kā mēbeļu cena, pie mums ir zemāka nekā citos Latvijas rajonos. Līdzekļus, ko iegūstam par telpu iznomāšanu un mēbeļu pārdošanu, pilnībā pārskaitām Latvijas KP Centrālās Komitejas budžetā.

Pretenzijas, ko cita partija izvirza sakarā ar Latvijas KP Preiļu rajona komitejas aparāta darbinieku skaitu, man nav saprotams — ne jau šai partijai jārisina problēma, kā šo aparātu uzturēt. Uzziņai: LKP Preiļu rajona komitejas atbilstošu darbinieku skaitu apstiprinājis LKP rajona komitejas birojs un LKP CK birojs. Bet pats galvenais — par šo skaitu (8 darbinieki) pagaidām nekādas pretenzijas nav izvirzījuši partijas rajona organizācijas biedri.

Interesanti, ka agrāk, kad LKP rajona komiteja atbildīgos amatos bija tādi tagadējie LDDP līderi kā A. Pastore, V. Liniņa, V. Vilcāns un LKP rajona komitejas aparātā strādāja 28 cilvēki, nekādi iebildumi un sašutums, ka aparāts ir pārāk liels, viņiem neradās. Bet tagad pat fakts, ka darbā pieņemts tuks, izraisījis nepatiku. Tuks mums vajadzīgs ne tikai, lai pārtulkoju laiviešu valodā ienākušos dokumentus, bet arī lai palīdzētu daļai partijas rajona komitejas aparāta darbinieku pamatīgāk apgūt valsts valodu.

Atklātās vēstules nobeigumā teikts, ka Austrumeiropas zemēs kompartijas viena pēc otras «tika aizmēzta» un tām nelīdzēja ne manta, ne durkli. Te atkal izdarīts mēģinājums maldināt lasītājus: Austrumeiropas valstīs, atstātoties daudzpartiju sistēmai, komunistiskās un sociālistiskās levīzes partijās patiešām notiek kvalitatīvas un kvantitatīvas izmaiņas, nereti — antikomunistisku elementu spiediena dēļ, taču nevienš šīs partijas «neizmēza» un ar durkļiem tās neaizmēzās. Tās pastāv un darbojas ne tikai Austrumeiropā, bet arī visās civilizētās zemēs un pat valstīs ar visai reakcionāriem režīmiem. Jo neizkropļotas komunisma idejas, ja tās īsteno dzīvē, cilvēcei dod iespēju uzcelt tādu sabiedrību, kur visi cilvēki ir līdztiesīgi un brīvi, kur darbs — prieks, bet tā rezultātā nodrošina pārtību, veselību, laimīgu bērību, tiesības leģitīvi izglībties atbilstoši savām iespējām un vēlmēm, pilnvērtīgu atpūtu, materiāli nodrošinātā vecumdienas, rada ticību rīdīnā.

Bijušajiem «komunistiem», sevišķi — bijušajiem partijas aparāta darbiniekiem, kuru rajonā ir 29 cilvēki un kuriem krīzes apstākļos kļuva neizdevīgi sastāvēt komunistiskajā partijā, iesaku paskatīties, cik līdzekļu no partijas kases viņi izlietojuši personīgi sev (saņēmot algas, prēmijas, ceļazīmes ar atvieglotiem noteikumiem uz PSKP sanatorijām un atpūtas namiem, ikgadējos ārstniecības pabalstus, iegūstot augstāko un vidējo partijas izglītību utt.). Lai šo summu tad katrs atdod tautai vai pārskaita kādā zēlsirdības fondā. Tikai tad patiešām varēs noīstēt, ka viņi atteikušies no komunistiskās idejas un vairs ar to negrib sevi saistīt.

Vienmēr esmu teicis un varu to apstiprināt arī tagad: es varu cienīt jebkuru ideoloģisko pretinieku, ja viņš patiešām pārliecināts tic tam, ko dara. Taču es nevaru cienīt tos, kas tirgojas ar sirdsapziņu un ideju savas labklājības dēļ.

P. VARTMINSKIS,

LKP Preiļu rajona komitejas pirmais sekretārs

Vai autori zina, kādu projektu sagatavojuši?

Laikraksts «Novadnieks» 6. oktobrī publicēja 12. septembrī, notikušās rajona TDP sesijas lēmumu par izglītības sistēmas attīstību rajonā.

Pirmajā lasījumā pieņemti izglītības attīstības pamatvirzieni, kuru projekts tagad nodots vispārējai apspriešanai. Ir nolemts apkopot priekšlikumus un iesniegt tos apstiprināšanai nākamajā sesijā.

Projekta ievadajā nosauktas pagātnē aizejošās unitārās sociālistiskās valsts atsevišķas pazīmes izglītības laukā, taču projekta autoram(-iem) tā arī nav izdevies saskatīt pašu galveno iemeslu — Latvijas Republikas kā brīvas demokrātikas valsts atjaunošanu de facto.

«(...) pamatvirzienu izveidi rajonā noteikušas līdz šim vairākas neatrisinātas pretrunas starp izglītības nozīmi LR attīstībā un tās pašreizējo zemo prestižu; starp izglītības vajadzībām un tās «pārpalikuma» finansēšanas praksī». Tālāk lasām vispārzināmos principus izglītības sistēmas turpmākai pilnveidošanai, piemēram, to, ka izglītības sistēma nodrošina atbilstošu zināšanu kvalitāti (tā taču ir pašaprotama aksioma), ka izglītība pieejama visiem, ka ievērots tās nepārtrauktības princips. Nāk klāt šīs tas jauns. Piemēram, padziļināta pievērsšanās Latgalei, novadam un īpaša tipa mācību un audzināšanas iestāžu izveide. Lasām arī labi aprobēto principu: «peda-

darbības, materiāla un morālā stimuliēšana, īpaši vērtējot novatorismu un pedagoģisko jaunradi». Mērķtiecīga atlase, novatorisms, jaunrade — cik «izplūduši» principi, kas, atstāj neierobežotas iespējas, manipulējot ar šiem daļrunas vārdiem, atkal vienai personai (visai palielās TIN vadītājam, kurš automātiski paliek vecās ierastās varas, abstrakti iedomātu tālākattīstību kontroles un virszrauga funkciju pārmantojās).

1. sadaļā «Rajona tautas izglītības sistēmas struktūra» tradicionāli ierastais ārpuskolas iestāžu tīkls netradicionāli tiek paplašināts, un jau aptver visas sfēras, kur vien jaunais cilvēks var atrasties: «Sajā sakarā nepieciešams rajonā reorganizēt ārpuskolas iestāžu tīklu, veidojot ārpuskolas bērnu un jauniešu jaunrades centru (BJJC). Tajā ietilptu mūzikas un mākslas skolas (Kultūras ministrijas pakļautības iestādes), sporta klubs «Cerība», rajona skolēnu jaunrades centrs, jauno tehniķu stacija, kā arī videoteka (uz reorganizētās ārpuskolas bāzes). BJJC organizē pulciņus un atver filiāles skolas, pilcētas un pagastos». Kam tas viss vajadzīgs, izlasām 2. sadaļā «Rajona tautas izglītības sistēmas vadība»: «Rajona tautas izglītības pārvalde (TIN — G. R.) nodrošina visu izglītības iestāžu funkcionēšanu un attīstību un pārzina visu veidu mācību iestādes». Neko teikt — mērķis attaisno līdzekļus. Skaidri redzams, ka līdzšinējā TIN aparāta šādai pār-

valdīšanai ir daudz par maži (To visu varētu sasēdināt jaunā centra — BJJC — krēslos.)

Taču atmetīsim šo utopisko sapni par laimes zemi, kurā viss noris pēc labi izdomātām programmām un cilvēkiem nav pat jādomā, lai tās izpildītu.

Kā varēja notikt tas, ka jūs, biedri, neesat pamanījuši, ka atkal runājat vienu, bet darāt otru. Nepietiek ar deklarēto atsacīšanos no direktīvi administratīvās, resoriskās vadības, tās vietā liekot to pašu veco labo, tālāk attīstīto vadību. Pietiek, demokrātijas spēle ir beigusies! Bet tālu vēl līdz brīvai demokrātikai valstij. Taču izvēle jau ir notikusi, un dzīve neklūdīgi rit uz priekšu. Tajā vairs nav vietas ne nodajām (tautas izglītības, kultūras u. c.), ne daudziem kontroles un vadīšanas tīkliem, kas šajā materiālā citētās pēdējās.

Kā tas var būt, ka atskān priekšlikumi, ka joprojām vēl pārejas periodā (cik ilgi tas?) ir nepieciešamas nodaļas (TIN, utt.), un, kad būs sakārtotas skolas, varēs atlaist TIN. Tomēr tā ir tīrā demagogija, jo skola brīvā attīstībā pati sakārtos sevi un sāks strādāt pa īstam. To pierāda gari gadu simteņi. Atstājot TIN, mēs liedzam skolai sāktot sevi, un skolas turpina strādāt nodaļai. Atrasisim rokas skolotājiem! Iegaidīsim brīvu demokrātisku valsti, lai tad atlaistu TIN. Tā nevar, notikt, jo pēdējais izslēdz pirmo.

Gunārs RUSKULIS

Arodbiedrību dzīve

Arodbiedrība tomēr vajadzīga

Notika rajona kultūras darbinieku arodbiedrības pārskaņa un vēlēšanu sapulce.

Sākumā kultūras darbinieki savā arodbiedrībā uzņēma piecus jaunus biedrus un tad apmierināja Līvānu bērnu mākslas skolas direktores Valijas Rusinas iesniegumu par izstāšanās no arodbiedrības, «jo nevēlos satvērt tādā organizācijā, kur strādājošo intereses tiek vairāk aizstāvētas vārdos, nevis darbos. Vēlotos atbilstīgi jaunai, un krasi reorganizētu darba struktūru Līvānu zonas kultūras darbinieku arodbiedrībā».

Pārskaņa ziņojumu sniedza arodbiedrības priekšsēdētāja Jānina Eiduka. Komitejas darbības pamatā — arodbiedrības biedru interešu aizstāvēšana. Komiteja gada laikā bija saņēmusi 68 iesniegumus, kuri savlaicīgi izskatīti un prasības apmierinātas, izņemot vienīgi vienu iesniegumu no Līvānu bērnu mākslas skolas.

Kādi tad ir bijuši šie lūgumi? Pamatā — pabalstu piešķiršana daudz bērnu ģimenēm un darba veterāniem. Sajā laikā ir bijušas 14 arodbiedrības sēdes un gandrīz katrā no tām bija jāizskata kultūras nodaļas, rajona kultūras nama, rajona centrālās bibliotēkas, mūzikas un mākslas skolu administrāciju iesniegtās pārvēles par darbinieku slodzēm, piemaksām un prēmijām. Tika izskatīts arī tik smags jautājums kā darba alga paaugstināšana. Protams, visi šie jautājumi tika apspriesti administrācijas klātbūtnē. Sajā sakarā Jānina Eiduka izteica būtisku piezīmi: «Ļoti žēl, ka pagājušajā pārskaņa un vēlēšanu sapulcē mēs neievēlējām strīdu komisiju. Sodien šī kļūda jālabo».

Runājot par darba apstākļiem un darba slodzēm, šobrīd visgrūtākais stāvoklis ir Preiļu bērnu mākslas skolā. Telpas šauras, darba apstākļi neapmierinoši, pedagoģu trūkums — līdz ar to vairākiem pasniedzējiem šajā mācību gadā atkārtoti vajadzēja apstiprināt darba lēmumu — divas slodzes.

Ziņojumā tika skartas arī komisiju darbs, ar slimības lapu noformēšanu saistītās klapatas un ceļazīmju iedalīšana uz sanatorijām un atpūtas namiem. Lai cik arī tas nebūtu paradokssāli, bet paši kultūras darbinieki diezgan kūrī piedalās kultūras pasākumos. Sogad izpalika pat gadskārtējā kultūras darbinieku diena. Sāpīgi, bet fakts.

Debatēs ar sāpi sirdī runāja Preiļu bērnu mākslas skolas direktore Santa Oša un pedagoģe Līvija Grauze. Arīdžan muzeja jaunā direktore Ināra Bebrīša nebija (un arī nevarēja būt) oriģināla. Tas pats telpu jautājums un nav pat tualetes.

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs Ilgonis Sņikers informēja klātesošos gan par ražošanas stabilo lejupslīdi un pieaugušajām izmaksām, gan par saceltojušiem kultūras darba jautājumiem. Tostarp arī par automašīnas piešķiršanu Jānim Gaidukam kā kultūras darbiniekam. Kā nekā apvienotais pūtēju orķestris bija vienīgais no rajona pašdarbības kolektīviem, kurš nokļuva finālā. Turklāt bija lūgumraksts no Kultūras ministrijas un stikla fabrikas arodbiedrības.

Jautājums par pili. Bez bagāta sponsora drīz nebūs vairs arī drupu. Preiļos ir uzpūsta aziotāža: pils — tikai muzejs. Ir konkrēti piedāvājums (ar dolāriem). Ir variants par komunālo uzņēmumu kombināta ēkas (kādreizējā pienotava) atdošanu muzejam. Vajag sadarboties ar Jasmuižu, kur Preiļu muzejs var periodiski rīkot savas izstādes.

Ir neviennozīmīgas domas par kultūras nodaļas vadītāju. Šis jautājums sākumā tika risināts klūdā. Monika Livdāne bez darba atstāta nav.

Marija Stalidzāne — rajona padomes deputāte, nāca ar ierosinājumu: «Vajag, lai vadītājs nāktu ar savu programmu».

Uz to I. Sņikers sniedza paskaidrojumu, ka direktoru ievēlēšanas laiku mēs būsim veicamīgi pārdzīvojuši un ka Albertam

Vucānam ir uzdots līdz 1. novembrim iesniegt priekšlikumus par jauno struktūru.

Silvija Kurtiņa atzina, ka jau sen vajadzēja mainīt nodaļas vadītājus.

Preiļu rajona kultūras nama direktore Valentīna Upeniece savā dziļi emocionālajā runā teica, ka mēs atkal atzīstamies savā nespēcībā. «Vajag mazāk amtiņu no partiju un izpildorgānu pusēs».

Preiļu bērnu bibliotēkas direktore Eleonora Greivule uzdeva jautājumu: «Vai mums ir vajadzīga rajona komiteja un pati arodbiedrība?». Pēc dažiem mirkliem balsojot, klātesošie atzina, ka bez savas arodbiedrības tomēr nevar iztikt.

Latvijas kultūras darbinieku republikāniskās komitejas darba un darba algas nodaļas vadītāja Irēna Tokarenko iepazīstināja ar jaunākajiem dokumentiem darba samaksas un materiālās palīdzības sniegšanas jomā.

Sapulcē piedalījās rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece Vaira Vucāne un kultūras darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētāja Anna Kalniņa.

Kultūras darbinieki ievēlēja jaunu arodbiedrību un revīzijas komisiju, kā arī delegātus uz rajona konferenci.

Un vēl. Nolēma ar 1. janvāri izveidot pilnīgi suverēnu un patstāvīgu kultūras darbinieku arodbiedrību rajonā (pagaidām kopā ar kultūras darbiniekiem vienā organizācijā sastāv kinodirekcijas, grāmatu nama «Latgale», rajona laikraksta un Komunistiskās partijas rajona komitejas aparāta darbinieki). Priekšlikums Brīvo arodbiedrību savienībai — izlemt jautājumu par LKP štata darbinieku arodbiedrības, piederību kultūras darbinieku arodbiedrībai, jo šie cilvēki nepilda kultūras darbinieku funkcijas.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Pēc pieredzes — uz Moldovu

Iespaidu un jaunu ierosmju pilni rajona skolu vadītāji un izglītības nodaļas pedagogiskie darbinieki atgriezās no pieredzes apmaiņas brauciena pa Moldovu. Mūs sirsnīgi un lietišķi uzņēma kolēģi Jauno Anenu rajonā.

Vispirms — tikšanās ar rajona vadību rajona izpildkomitejā, kur daudz ko uzzinājām par rajona sociāli ekonomisko un izglītības stāvokli. Rajonā ir 31 skola un 52 bērnudārzi, te intensīvi nodarbojas ar skolu celtniecību un kultūras centru veidošanu. Rajona budžets — 14 miljoni rubļu, puse no tiem atvēlēta izglītībai. Īpaša uzmanība tiek veltīta savstarpējai sadarbībai, kontaktu ciema padome — skola — padomju saimniecība nostiprināšanai. Visas saimniecības ir rentablas un visām ir iespējas palīdzēt skolai.

Mums bija iespējas piedalīties Skolotāju dienas svinībās, apmeklēt rokdarbu izstādi, noklausīties koncertu, kurā piedalījās folkloras ansamblī.

Lielu iespaidu atstāja skolu apmeklējumi. Skolas ir plašas, interesanti noformētas, tajās daudz skolēnu, jo iedzīvotāji koncentrējušies ciematos. Skolu kolektīvi nebaidās eksperimentēt. Sogad izmēģina stundu blokus, skolēnu atbildes vērtē pēc 10 ballu sistēmas, gada beigās paredzēta skolēnu aptauja, lai noskaidrotu, kā tas patika. Ieviestas izmaiņas mācību plānos, tautas izglītības nodaļas struktūrā, skolu vadībā.

Lietišķi kontakti tika nodibināti abu rajonu skolu direktoru sanāksmē, pieredzes apmaiņā.

Spilgti atmiņā palikusi Mereņu skola un novadpētniecības muzejs, Rožkanu skola, bērnudārzs, Spejas ciems ar plašajām siltumnīcām 30 hektāru platībā, vietējās baznīcas un bērnudārza apmeklējums, tikšanās ar padomju saimniecības direktoru — PSRS Augstākās Padomes deputātu. Uzzinājām, ka vīnogu kopšana un novākšana prasa rūpīgu pieeju. Tam apstiprinājumu gu-

vām, apmeklējot vīnogu lauku padomju saimniecībā «Cebanovka», kur vietējās skolas skolēni todien novāca ražu. Vīnogas neesot padevušās, jo visu vasaru lietus tikpat kā nav bijis. Tāpat laukā zeme bija saplaisājusi.

Skolu vadītāju redzesloku paplašināja tikšanās ar pedagogisko zinātnu kandidātu Antoninu Petroviču Ursu Kišiņevā. Pārrunu temats — skolas pārvaldes sistēma, nacionālo skolu veidošana. Pārdomas radās pēc Kišiņevas liceja Nr. 62 apmeklēšanas, kur mīcās spējīgākie skolēni.

Paspējām apbūt Belgorodā — Dņestrovskā, kur savulaik dzīvojuši Puškins, Gorkijs un citi ievērojami cilvēki, iepazīnāties ar šīs pilsētas vēsturi (pilsēta savu nosaukumu mainījusi 14 reizes).

Draudzības saites nodibinātas, jādama par jauno draugu, kolēģu uzņemšanu savā rajonā.

M. VOLKOVA,
rajona izglītības nodaļas metodiskā kabineta vadītāja

Tiekas skolotāji

7. un 8. oktobrī mūsu rajonā viesojās latviešu valodas un literatūras skolotāji no Cēsu rajona.

Viesi pabija Jasmuižā, iepazīnās ar keramiķi Polikarpu Čerņavski, viņa mākslu un arī to, kā praktiski top Latgales māla darinājumi. Ap-

meklēja Līvānu stikla fabrikas muzeju.

Pedagogi pabija arī divās no rajona skolām. Vārkavas vidusskolā viņi viesojās pie skolotājas Janīnas Vilmanes, iepazīnās ar viņas darbu pieredzi novada vēstures un folklo-

ras pētniecībā. Līvānu 1. vidusskolā cēsiniķi tikās ar kolēģem Maiju Kručiņu, Āriju Baltmani, Skaidrīti Šķimeli un Ausmu Kurčīnu.

15. un 16. oktobrī mūsu rajona latviešu valodas un literatūras skolotāji viesojās pie saviem Cēsu kolēģiem.

S. J.

„Lobreit Latgolā“

Ar tādu nosaukumu nu jau vairāk nekā divus mēnešus laikrakstā «Jaunais Ceļš» tiek veidota literāra lappuse latgaliski. Principā tā ir avīze avīze, jo «Lobreit Latgolā» kopš iesākuma šī gada 4. augustā tiek numurēta un veltīta vienīgi literatūrai.

Tie, kas sestdienas priekšpusdienā kioskā nopērk «Jauno Ceļu», literārajā lappusē atrod aizvien ko saistošu un interesantu. Regulāri savus dzejoļus te publicē A. Kūkojs un citi dzejnieki, tajā skaitā vecmeistari — kā Augusts Eglājs; pāris reizes te bija ievietotas P. Azaržema latgaļu teiku apdares; cik zināms, redakcijā iesniegti arī stāsti; pie interesantākajām publikācijām var pieskaitīt E. Kozlovska rakstus par Latgales literāro pagātni; negaidīts ir E. Mekša un K. Preisa raksts par pirmajiem S. Jeseņina atdzejotiem latgaliski un tamlīdzīgi materiāli.

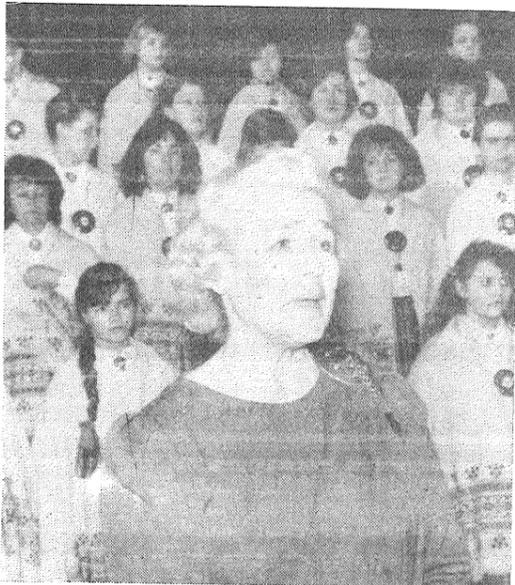
Tiem, kas to vēl nav atraduši, bet kas gribētu šo lappusi lasīt regulāri, ieteicu pētdienās preses kioskos palūkot avīzi «Jaunais Ceļš». Lieta tāda, ka šī visnotaļ interesantā avīze neietilpst parakstāmo izdevumu skaitā, jo tā ir vietējā, respektīvi, Preiļu rajona saimniecības «Sarkanais Oktobris» avīze. Tomēr pēc saturā, kāda tā izveidojusies pēdējos gados redaktora Antona Rancāna vadībā, avīze varētu kļūt par visas Latgales izdevumu, uz ko arī tiecas tās redaktors, noslēgdams līgumus ar preses izplatītājiem citos rajonos.

Svarīgs jautājums, kas skar ne vien šo izdevumu, bet arī citus, kur literāri darbi tiek publicēti latgaliski, ir latgaļu rakstības iautājums. Ir parādījušies vairāki raksti žurnālā «Katolu Dzeive» un biļetenā «Moras Zeme», kur ierosināts izdarīt dažus grozījumus 1929. gada pareizrakstības noteikumos. Šos ierosinājumus pārspriest aicinās ir dispuks par latgaļu rakstību šī gada valodas dienās Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā. Šim jautājumam būs veltīta šī pasākuma otrā diena — sestdiena, 20. oktobris. Lasījumu sākums pulksten 11.00 DPI 2. stāvā, 215. auditorijā.

Literātus, skolotājus un interesentus aicinām izteikties vai uzdot jautājumus, jo dispuks piedalīšies valodnieki, latgaļu rakstības un izlokšņu pētnieki, kas var sniegt izsmelošas un pamatotas atbildes. Sevišķi svarīgi tas būtu valodas un literatūras skolotājiem, kuri vada fakultatīvās nodarbības skolās, un preses izdevumu redaktoriem, jo latgaļu rakstības stabilizācija ir visu rakstošo un lasošo kopīgs darbs.

Osvalds KRAVALIS

J. Ivanova mūzikas diena

Nesaudzīgais rudens vējš šajā dienā rāva liepām Raiņa bulvārī pēdējās lapas. Un tomēr bija savāda siltuma pilna. Rajona kultūras namā notika Jāņa Ivanova mūzikas diena.

Soreiz — bez cieņiem no Rīgas, bet tādēļ jau ne mazāk interesanti un nozīmīgi. Ik-gadējais Mūzikas dienas pasākums sākās ar piemiņas brīdi Igoram Ivanovam — visu iepriekšējo pasākumu neiztrūkstošajam dalībniekam.

Preiļu bērnu mūzikas skolas pasniedzēja Līvija Grauze šajā gadā ir centusies uzzināt vēl nepublicētas ziņas par mūsu izcilo novadnieku un

mosfēru, kas valdījusi šajā ģimenē.

Un varbūt tieši šis tīri cilvēciskais komponista tēls ļāva daudzajiem mazajiem ar mūziku sasirgušajiem klausītājiem no Preiļu un Līvānu bērnu mūzikas skolām labāk ieklausīties nebūt ne vienkāršajā Jāņa Ivanova 14. simfonijas pirmajā daļā, kuru atskaņoja Dienvidlatgales mūzikas biedrības kamerorkestris Teodora Savicka vadībā.

«Symphonia da camera» pirmā daļa risina cilvēka iekšējās pasaules psiholoģiskās problēmas. Simfonijas pirmās daļas ievads savā klusinātajā un dziļi nopietnajā noskaņā nedaudz atgādina baroka laikmeta instrumentālos koncertus.

Pirmās tēmas dziedošā melodija iezīmīga ar lirisku vienkāršību un emocionālu tiešumu. Otra tēma melodiski viļņgāka, nemierīgāka. To jau uztveram kā nākamo pakāpi ceļā uz plaši izvērsto dramatismu un trauksmes piesātināto vidusposmu.

Simfonijas otro daļu kamerorkestris mums sola nospēlēt nākamgad.

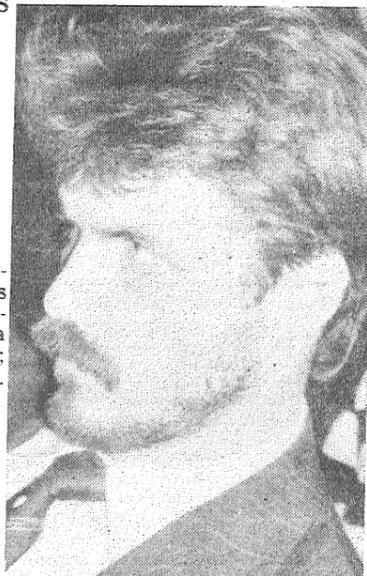
Soliste Viktorija Cīrule nodziedāja divas Jāņa Ivanova dziesmas, bet Aivars Broks izpildīja piecas prelīdes,

Tad nāca Terēze Broka un viņas vadītā «Rūta». Mūsu novada izcilākā dirigente dalījās atmiņās par savu saskarsmi ar komponistu. Pirmkārt, konservatorijā sirsnīgais un labestīgais Ivanovs mācīja instrumentāciju. Otrkārt, ģimenes saskarsme. Septiņdesmitajos gados Staņislavs Broks Daugavpils mūzikas skolā izveidoja simfonisko orķestri un uz koncertiem vienmēr aicināja pašu komponistu. «Ja Jānis Mediņš, kura simtgades vakaru rādīja Rīgas televīzija, ir atgriezies Latvijā, tad Jānis Ivanovs — savā Preiļu zemītē».

Tautas koris «Rūta» savu uzstāšanos sāka ar J. Ivanova vokāli «Varoņu piemiņai». Tad sekoja viņa tautas dziesmu apdares. Publika ar sajūsmu uzņēma sievietes kora sniegumu un prasīja dziedāt vēl un vēl. Arīdzan dziedātājas šajā dienā bija pacilātas. Uz šo atraisītību mudināja zāles atsaucība un pašu piešķaršanās Ivanova personībai (īsi pirms koncerta koris nolika ziedus Babros pie komponista piemiņas akmeņa).

Un sirsnīgi saulaina noskaņa līdz ar mūziku ielija katrā sirdī.

Voldemārs ROMANOVSKIS

ATTELOS: muzicē Dienvidlatgales mūzikas biedrības kamerorkestris T. Savicka vadībā; atmiņās dalās T. Broka (augšējā attēlā pa kreisi); dzied V. Cīrule; solists A. Broks.

J. SILICKA foto

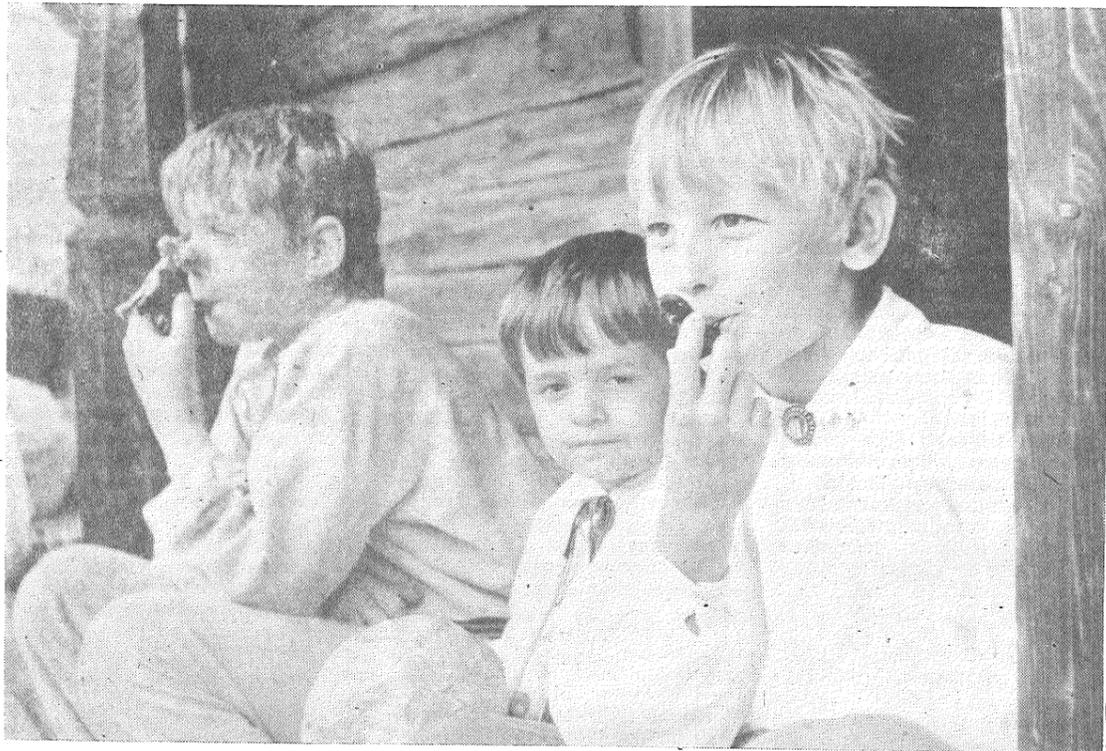
Nost ar bruņošanas!

«Atbruņoties» beidzot nolēmuši arī rudzātieši. Tāpēc — skaiftas dienas lemts atbrīvot lielgabalam pie Rudzātu vidusskolas.

Pirmie pret šo ieroci iebilst sāka pedagogi — Rudzātos taču nav nekāda karaskola. 5. oktobrī notika pagasta Tautas deputātu padomes sesija, kurā noskaidrojās, ka lielgabals nevienam īsti nepieder, nav īpašnieka, kam to nodot. Taču, būdami demokrātiski noskaņoti, deputāti negribēja būt pārsteidzīgi, tāpēc pieņēma lēmumu mēneša laikā — līdz novembrim — veikt aptauju, lai noskaidrotu pagasta iedzīvotāju viedokli par to, kurp tad lielgabals būtu jāpārvieto.

Tiek piedāvāti divi varianti — pārvietot šo kara ieroci uz Steķiem, kur otrā pasaules kara laikā notikušas cīņas starp krievu un vācu armijām, vai arī — nodot to Preiļu rajona kara komisariātam. Jo pilnīgi skaidrs, ka Rudzātiem šāda «vizītkarte» nav vajadzīga.

S. JOKSTE

J. SILICKA foto

Kāpēc kolhozu tirgus?

Preiļos, aiz universālveikala pie galdiņiem, kur pensionāri tirgojas ar ziediem, āboliem, dārzeņiem un vēl šo to, redzams uzraksts «Preiļu RPBS sagādes un ražošanas apvienības kolhozu tirgus». Tikai reta tantīņa varbūt atšifrēs burtu savienojumu

RPBS, bet par kolhozu tirgu šaubas izteiks katrs.

Līvānu centrā ir līdzīgs uzraksts: «Līvānu patērētāju biedrības kolhozu tirgus».

Tās ir stagnācijas gadu paliekas, kad tirgiem vajadzēja standarta (arī nereālu) nosaukumu. Rit pārbūves ses-

tais gads, bet mūsu rajonā no nosaukuma «Kolhozu tirgus» netiek vaļā, šo uzrakstu vēl atjauno.

Līvānos tirgotājiem pie galdiņiem ir kaut jumts virs galvas, Preiļos augu gadu — zem klajas debess.

J. BRICIS

Daugavpils vēstis

Darba vieta — paša māja

◆ Daugavpils starpsaimniecību celtniecības organizācijas kolektīvs visiem devis iespēju celt sev māju un saņemt par to darba algu. Kad ierādītājā vietā pusotra kilometra attālumā no SCO ieradās brigadieris Gunārs Justs, kam palīgos bija pieteikušies 16 cilvēki, skaidrā meža ielokā netālu no šosejas bija jau iekārtotas inženierkomunikācijas un arhitektiskie urbūmi.

Katrs izraudzījās projektu pēc savas gaumes. Sagādniekiem tas gan radīja papildu grūtības, taču viņi materiālus individuālajiem būvētājiem gādā

ar tādu pašu neatlaidību kā citiem lauku objektiem.

— Šo kotedžu celtniecība paredzēta mūsu kolektīva sociālās un kultūras attīstības plānā, — pastāstīja SCO priekšsēdētājs Leonīds Kapeļušņikovs. — Mēs esam paredzējuši arī atlaidi 50 procentu apmērā no mājas vērtības tiem darbiniekiem, kas jau ilgāku laiku strādājuši pie mums vai arī strādās.

Pagasta padome starpsaimniecību organizācijai izvirzījusi noteikumu veikt zemes darbus arī citiem būvētājiem, tāpat dot viņiem arī mašīnas un mehānismus.

Vladimirs RUDOJS,
LETA korespondents

Strādniekiem labi produkti

◆ Uzņēmumam jāuzceļ galas pārstrādes un siera ražošanas cehs — tikai ar tādu noteikumu Mičurina kolhozs piekrita pārņemt elektroinstrumentu rūpnīcas palīgsaimniecību. Tie bija 600 hektāri pār purvojušos un aizaugušo lauku, kas rūpnīcai sagādāja tikai zaudējumus. Kolektīvs sprieda tā: daļu no pasaules tirgū iegūtās valūtas labāk būtu ieguldīt lauksaimniecības produkcijas pārstrādāšanai nepie-

ciešamo iekārtu iegādei. Ārzemju partneris ir jau atrasts. Par pieņemamu cenu daugavpiliešiem tiek piegādāti divi nelieli cehi. Ar kolhozu noslēgtais līgums ir izdevīgs arī rūpnīcai. Tagad elektroinstrumentu ražotāji saņems augstas kvalitātes produktus.

Prezidenta dubultnieks

Pirms vairākiem gadiem Centrālā televīzija parādīja reportāžu par konkursu Parīzē, kurā piedalījās meitenes, kas «kā divas ūdens lāses bija līdzīgas Džokondai». Bija arī konkurss «Čarlijs Čaplīns». Bet amerikānis Rojs Knaps, piemēram, uzskata sevi par Mihaila Gorbačova dubultnieku. «Man karjera» viņš uzskata, «sākās kādā restorānā 1985. gada septembrī. Brīvu vietu nebija, un es pacietīgi gaidīju. Tomēr oficiants, noturējis mani par padomju līderi, pasauca restorāna direktoru un jau pēc minūtes es sēdēju pie galdiņa». Acīmredzot, tas ir joks, taču kopš tā laika Knaps kļuvis par tīstu «zvaigzni». Viņš filmējas kino,

reklāmas filmās, nodibinājis pat biedrību tūrisma paplašināšanai starp ASV un PSRS.

Kultūras un komercijas centra «Blic» darbinieki ar laikraksta «Večernaja Moskva» un, iespējams, televīzijas atbalstu iecerējuši šī gada decembrī organizēt mūsu valstī pirmo dubultnieku konkursu, kurā piedalīsies parasti cilvēki, kas ir līdzīgi ievērojamām personībām.

Pēc visa spriežot, amerikāņu biznesmenim būs konkurenti. Kā apgalvo konkursa organizētāji, jau ir pieci «Gorbačovs», divi «Rižkovi» un viens «Ligačovs». «Jeļcina» pagaidām vēl neesot, taču drīz, iespējams, parādīsies Ļeņina dubult-

nieks. Arī ārvalstu politiskajiem darbiniekiem ir dubultnieki. Piemēram, «Margareta Tečere». Ir pazīstamo futbolistu A. Mihailičenko un F. Čerenkova dubultnieki. Ir arī pasaules čempiona G. Kasparova dubultnieks, starp citu — meistarandādāts šahā. Iespējams, viņi izspēlēs zibenspartiju, ko apņēmis organizēt «Blic».

Imperatoram Nikolajam II ir divi dubultnieki. Pa vienam dubultniekam ir pasaules kino un estrādes zvaigznēm M. Džeksonam, Luijam de Finesam, A. Celentano, M. Matjē, M. Vladi.

— Sovizrādes superdemokrātisms ir garantēts, — apgalvo «Blic» preses atāšajs A. Ļvovs. — Konkurss varēs piedalīties visi — gan mūsu valstī, gan ārzemēs pazīstamo un slaveno cilvēku dubultnieki.

Cita vīdū — «Blic» gatavojas šo konkursu padarīt par starptautisku un uzaicināt tajā piedalīties dubultniekus no ārvalstīm. Tāpēc izredzes kļūt par zvaigzni ir visiem.

Nobeigumā — par balvu konkursa uzvarētājam. «Blic» ģenerāldirektors G. Daniševskis teica tā: «Mums radusies ideja — lai konkursa dalībnieki paši nosaka balvu, bet mēs pacentīsimies viņu vēlmēs izpildīt».

Mihails OSIPOVSKIS (IAN)

Galvenais redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1930. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.

REDAKCIJAS ADRESE: 228230, Preiļos, Aglonas ielā 1.

Tālrunis uzziņām: 22305.

Izdod apgāds «Avīzes», Rīga, Sarkanarmijas ielā 47.

Izdevējdarbības licence Nr. 000069.

Iespējams ražošanas apvienības «Līta» Daugavpils tipogrāfijā Valsts ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena nos. iespiedloksnē.

Mēģens 13941 eksemplārs (latviešu valodā — 9990 eksemplāri, krievu valodā — 3951 eksemplārs). Pas. 996.

«Новадникс» («Земляк»). Газета Прибалтийского района Латвийской Республики на русском языке.

Indekss 68169.

Kooperatīva komisijas veikals

Sieviešu zābaki — 500 rubļu, vīriešu krosenes — 280 rubļu, bikses no kokvilnas auduma — 250 rubļu, treniņtērps — 300 rubļu, importa cigarešu paciņa — 16 — 25 rubļi. Tādas cenas ir nesent atvērtajā kooperatīva «Krauklis» komisijas veikalā Līvānos, Rīgas ielā iepretī autoostai. Cilvēki ienāk veikalā, pašausminās un aiziet.

Bet ir arī laikam, kas pērk. Citādi veikals, kā saka, nepastāvētu. Bet skaidrs ir viens: lielam lielajam vairākumam (parastajiem mirstīgajiem) šīs nepieciešamās preces nav pa kabatā.

Tādēļ jājautā: kāpēc vietējā vara (tautas vara) ir atļāvusi Līvānos atvērt tādu kooperatīva komisijas veikalu? Vai sauļinājam izredzēto, kam ir nauda? Bet viņi tik un tā šīs preces dabūtu pa citiem ceļiem.

J. VINGRIS

PREIĻU LINU FABRIKAI

pastāvīgā darbā vajadzīgs tvaika katlu kurinātājs.

Vidējā izpeļņa 270 — 280 rubļi mēnesī.

PREIĻU DARBA BIROJS

steidzīgi aicina darbā: darbam Preiļu «Lauktehnikā» gāzes un elektrometinātāju (alga 300 — 350 rubļ.);

elektroiekārtu atslēdznieku (alga 280 — 350 rubļ.).

**Nu, Dieviņi,
tava vaļa,
nu tavā rociņā...**

Tēvs mūžu kā akmeni nolika Aparta tīruma malā. Ar delnu sviedrus norausa Un nopūtās... Darbs nu ir galā. (Z. Purvs)
Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai Cirseniecei, TEVU kapu kalniņā izvadot.

Mājas kaimiņi

Ruņāriet ar mani klusi, Saudzīgāk kā citu dienu. Šodien sirds man palikusi Smagāka par sāpi vienu. (E. Zālīte)
Izsakām līdzjūtību Janīnai Cirseniecei sakarā ar TEVA nāvi. Darba biedri

Pasaule ir tik milzīga, Bet tu, māt, man biji viena. (L. Līvona)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jersikas ciema deputātei Ninai Stepanovai, MAMINU pavadot smiltāja.

Jersikas ciema deputāti

Mūža darbs, kas atstāts dzīvei, Tā kā balta diena mirdz. (A. Strautiņš)
Esam kopā ar tevi, Anton, tavās skumjās, TEVU aizsaulē pavadot.

Lopkopības speciālisti

Pie tava kapa šodien klusi Sirds atvadoties tūkstoš paldies teic. (A. Auziņš)

Izsakām līdzjūtību Antonam Ručevskim, no TEVA atvadoties. Liču fermas kolektīvs

Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm Darbi, rūpes un vasaras dus. (M. Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību DONATA BERNANA piederīgajiem, viņu kapu kalnā izvadot.

Kolhoza «Rušona» valde un arodkomiteja

PĀRDOD ķēvi Preiļos, Aglonas ielā 59.

MAINA divstābu dzīvokli pret diviem vienistābas dzīvokļiem Preiļos. Zvanīt no plkst. 9.00 līdz 17.00, 21358.

STEIDZAMI PĒRK jebkuras modifikācijas VAZ. Tālrunis — 41401.

CIENTJAMIE ĒKU UN MĀJLOPU ĪPAŠNIEKI!

Lai uzlabotu un vienkāršotu iedzīvotāju apkalpošanu, Latvijas Republikas Ministru Padome noteikusi, ka, sākot ar 1991. gada 1. janvāri, pilsoņiem piederošo mantu, ko apdrošināja obligāti — ēkas, liellopus un zirgus —, apdrošinās tikai brīvprātīgi. Līdz ar to apdrošināšanas iestādes vairs neizmaksās atlīdzību obligātajā apdrošināšanā.

Lai jūsu manta nepaliktu bez jebkāda apdrošināšanas nodrošinājuma vai nesamazinātos apdrošinājuma summa, iesakām jau šobrīd ar apdrošināšanu firmas pārstāvja (agenta) starpniecību noslēgt attiecīgus brīvprātīgus apdrošināšanas līgumus.

Latvijas valsts apdrošināšanas firma

Šī gada 20. oktobrī plkst. 9.00 aicinām uzņemt Preiļu pilsētas pilsoņu kapus. Preiļu pilsētas izpildkomiteja

AIZKALNES PAGASTĀ

kā piemiņai klusai, kā aizmirstai sāpei iedegsim sveču liesmiņas

SVECĪSU VAKAROS:
1990. gada 27. oktobrī plkst. 17.00 Daugaviešu kapsētā un 1990. gada 2. novembrī plkst. 18.00 Blīdenes kapsētā.